

Vestre Toten kommune

Pedagogisk-psykologisk senter

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Raufoss, 27.11.2009

HØRINGSSVAR – NOU 2009:18 RETT TIL LÆRING

Det vises til høringsbrev datert 22.07.2009 Innstilling fra utvalget for bedre læring for barn, unge og voksne med særskilte behov.

Pedagogisk-psykologisk senter (PPS) i Vestre Toten kommune består av PP-tjenesten og Spesialpedagogisk team, til sammen 13 ansatte.

PPS vil komme med følgende uttalelse til NOU 2009:18:

Kommentar til punkt 13.2.1

Utvalget foreslår å gi kommunene plikt til å sikre språkkartlegging av barn omkring fylte tre, fire og fem år.

Evenrud et al (2007) fant i sin studie en forskjell mellom barnehager, hvor barnehageansatte som bruker TRAS generelt skåret høyere med hensyn til kunnskap om språkutvikling, sammenlignet med de som ikke brukte denne kartleggingen.

PPS i Vestre Toten kommune har lagt vekt på opplæring i bruk av kartleggingsverktøy av ansatte i barnehager (og skoler). Bakgrunnen er vår erfaring av at bruk av kartlegging fører med seg øket kompetanse og bevisstgjøring hos pedagoger, hvilket gir resultater i form av bedre tilpasset undervisning (og dermed forebygging av vanskeutvikling).

Vi støtter forslaget om å gi kommunene plikt til å sikre språkkartlegging. Forslaget om at en slik kartlegging skal gjennomføres omkring tre, fire og fem år bør imidlertid utredes videre.

Vi stiller spørsmål ved behovet for fortsatt kartlegging av barn ved fem års alder, som etter å ha skåret innenfor normal variasjon ved tre- og fireårsalder, fortsatt viser en normal utvikling. En slik kartlegging kan synes unødvendig (dog avhengig av hvor omfattende denne kartleggingen gjøres), og vil kunne kreve mye unødvendig (?) kapasitet i barnehagene.

Samtidig med opplæring i bruk av kartleggingsverktøy, er det viktig at barnehagene gis tilstrekkelig kunnskap når det gjelder språkutvikling. Kompetanseutvikling på dette området kan gis av PPT, evt. i samarbeide med spesialpedagogisk team eller tilsvarende

fagkompetanse i kommunene. Dette praktiseres av PPS Vestre Toten kommune i dag, gjennom utviklingsprosjektet "Barnehagenes ressursteam."

Kommentar til punkt 13.3

Utvalget foreslår innføring av verktøyet Læringsboka. Forslaget kan betraktes som en form for individualisering av opplæringen. Et viktig spørsmål er hvorvidt Læringsboka vil gi en bedre læring ?

Læringsboka kan sees på som et ledd i å øke graden av tilpasset undervisning. Sett i lys av perspektivene "smal" og "bred" tilnærming i fortolkningen av tilpasset undervisning, vil Læringsboka kunne knyttes til førstnevnte perspektiv. Med tanke på nyere forskning, som dokumenterer gode læringsresultater gjennom en kollektiv og kontekstuell tilnærming, stiller vi oss noe kritisk til forslaget om å innføre et tiltak som Læringsboka i skolen.

Sett fra vårt ståsted, vil imidlertid Læringsboka kunne være et funksjonelt pedagogisk verktøy i barnehagen. Både som et ledd i en systematisk oppfølging, men også som et ledd i å sikre overgangen mellom barnehage og skole.

Kommentar til punkt 14.2

Utvalget foreslår å erstatte retten til spesialundervisning i Opplæringslovens § 5-1 med rett til ekstra tilrettelegging i opplæringen. Det framgår videre at det ikke vil være noe skille mellom tilpasset opplæring og ekstra tilrettelegging. Og videre at skolen skal samarbeide med PPT når det gjelder hvilken tilrettelegging eleven har behov for.

Forslaget kan antas å styrke retten til tilpasset opplæring. Videre vil forslaget kunne bidra til at PPT kommer noe tidligere inn i en prosess rundt tilrettelegging.

Det er samtidig viktig at rett til ekstra tilrettelegging og vedtak om dette, ikke erstatter utarbeiding av sakkyndig vurdering. Dette vil i så fall kunne ha store rettssikkerhetsmessige konsekvenser. Mange barn og elever vil fremdeles ha behov for sakkyndig vurdering som et ledd i en adekvat tilrettelegging.

Kommentar til 14 .4

Utvalget stiller spørsmål om hvorvidt rett til spesialpedagogisk hjelp bør hjemles i barnehageloven.

Vi vurderer det som positivt at retten til spesialpedagogisk hjelp hjemles i barnehageloven, spesielt med tanke på at alle barn nå får et tilbud om barnehageplass.

Kommentar til punkt 16.2.2

Utvalget foreslår å etablere et femåring kompetanseutviklingsprogram for PPT og tjenestens samarbeidspartnere.

Dette er et godt forslag, og tema for kompetanseutvikling bør i størst grad omhandle PPTs utfordringer når det gjelder å organisasjons- og kompetanseutvikling i skoler og barnehager.

Kommentar til punkt 16.3

Utvalget foreslår samling av kompetansesentre i form av fire regionale flerkompetansesentre. En av begrunnelsene er at en ser store potensielle faglige synergieffekter i samorganisering og samlokalisering.

Vi finner ikke grunnlag for å støtte forslaget, da det er rimelig å anta at en slik samling vil medføre lavere tilgjengelighet for oss. Et regionsenter vil bli liggende lengre unna, geografisk sett, sammenlignet med vårt nåværende regionale senter.

Vil de faglige synergieffektene komme kommunene til gode ?

Sannsynligheten for at kompetente fagpersoner vil følge med til de regionale sentra kan dessuten betraktes som liten. Erfaring tilsier videre at ansatte i statped ikke velger å gå over til å arbeide i PP-tjenesten. Regionale sentre vil dermed bety bortfall av etablerte samarbeidsrelasjoner, lavere grad av kompetanse lokalt, og videre vil et viktig faglig pedagogisk miljø i vår region forsvinne.

Kommentar til 16.3.1

Utvalget foreslår avvikling av SLV-sentrene.

Dette forslaget tar liten høyde for at mange PP-kontor har en lav bemanning, og at det eksisterer grenser når det gjelder ansattes mulighet for å utvikle tilstrekkelig kompetanse og bredde på alle områder. Når det gjelder store, sammensatte vansker vil det ofte oppleves som nødvendig med tjeneste fra et kompetansesenter, enten i form av utredning eller konsultasjon. Det er viktig at de ulike avdelingene for sammensatte lærevansker opprettholdes, og lokaliseres der hvor brukerne er.

Kommentar til punkt 16.3.2

Utvalget foreslår at Øverby kompetansesenter avvikles som eget senter.

Som PP-tjeneste har vi et konstruktivt samarbeide med Øverby kompetansesenter; både når det gjelder individarbeide og når det gjelder kompetanseutvikling. En nedleggelse vil innebære en betydelig ulempe for PPT i Vestre Toten kommune. Forslaget støttes ikke.

Utvalget foreslår også nedleggelse av Torshov kompetansesenter. PPS har deltatt på en rekke kurs ved senteret, og vi støtter heller ikke forslaget om nedleggelse av dette senteret.

Kommentar til punkt 16.4.1

Utvalget foreslår å etablere et nasjonalt utviklingssenter for PP-tjenesten. Sett fra vår side, vil et slikt utviklingssenter kunne forventes å få en liten praktisk betydning for kompetanseutvikling i PPT. Dette både med tanke på rammene som er gitt (6 årsverk), og med tanke på tidligere erfaring av erfaringer (Faglig enhet for PP-tjenesten). Et slikt senter vil kunne forventes å ha en lav tilgjengelighet for de ulike pp-kontorene. Det er også lite trolig at denne typen senter vil oppfylle intensjonen, bl.a med tanke på gjennomslagskraft i kommunene, geografisk beliggenhet og det lave antallet medarbeidere.

Det er i stedet ønskelig at kompetansesentre gis ansvar for kompetanseutviklingstiltak og rådgivning overfor PPT. Eventuelt kompetanseutvikling i samarbeide med høyskolesystemet.

Kommentar til 17.2.3

Utvalget forslår rett til en tjenestekoordinator (personlig koordinator) ved behov for langavrige og koordinerte tjenester.

Dette forslaget vil kunne avlaste mange foreldre for en krevende og ufrivillig rolle som koordinator overfor det offentlige hjelpeapparatet. Forslaget støttes.

Kommentar til 17.3.2

Utvalget foreslår at PPT gis henvisningsrett til spesialisthelsetjenester. Dette forslaget sees på som svært positivt. Dagens ordning hvor en må gå via et annet ledd krever unødvendige bruk av tid og ressurser.

Med vennlig hilsen

Heidi Enger
Leder Pedagogisk-psykologisk senter